

Agendanr.: 11
Voorstelnr.: RB2020081
Onderwerp: Retailvisie Dijk en Waard
Programma: 3. Economie
Wethouder(s): V.C.M. Stam
Portefeuille: Economie, citymarketing en toerisme

Reden van agendering: ter besluitvorming

Aan de Raad,

Heerhugowaard, 29 september 2020

Voorstel / besluit:

1. De Retailvisie Dijk en Waard 2020 vast te stellen.
2. Het college de opdracht te geven de uitvoering van het uitvoeringsprogramma ter hand te nemen.

Inleiding

Een actuele regionale detailhandelsvisie is verplicht op basis van de Provinciale Verordening. In de regionale visie (2017) zijn afspraken gemaakt over verdere versterking van de structuur en regionale afstemming van nieuwe ontwikkelingen. Ook is er aandacht voor het geleidelijk terugdringen van de hoeveelheid solitaire winkelmeters. In de regionale visie is echter geen aandacht voor andere functies in centrumgebieden en het heeft geen uitvoeringsprogramma. Bureau Stedelijke Planning heeft daarom voor de nieuwe fusiegemeente Dijk en Waard een lokale retailvisie opgesteld. Retail is een verzamelwoord voor verschillende commerciële functies in centrumgebieden zoals detailhandel, horeca, overige leisurefuncties en diensten. In het traject zijn objectieve analyses en vier bijeenkomsten met ondernemers het uitgangspunt geweest. De retailvisie bestaat uit drie onderdelen: visie, beleid en uitvoering. Hiermee kunnen we de komende jaren onze lokale retailstructuur verder versterken. Aan de visie ligt een context- en analyse rapport ten grondslag.

Beoogd effect

Met het vaststellen van de Retailvisie Dijk en Waard laten we als fusiegemeenten zien dat we een sterke retailstructuur belangrijk vinden voor ondernemers, inwoners en bezoekers. We investeren daarbij in samenwerking tussen de diverse betrokken partijen.

Argumenten

1.1 Deze visie is tot stand gekomen in samenspraak met ondernemers uit verschillende centrumgebieden.

In het traject zijn op vier momenten ondernemers uit Langedijk en Heerhugowaard betrokken geweest. Twee maal met een selecte groep en twee maal met een grotere groep, waarvan het één keer een bijeenkomst betrof gezamenlijk met de betrokken ondernemers van de visie werklocaties. De ondernemers hebben waardevolle informatie over hun centrumgebieden gedeeld (sterke punten, knelpunten, kansen, bedreigingen, etc.). In bijeenkomsten werd het belang van aandacht voor retail breed gevoeld en het biedt een mooie basis voor een toekomstige samenwerking tussen én met retailondernemers. Het belang van een duidelijke visie, helder beleid en samenwerking tussen verschillende stakeholders is door de effecten van de corona alleen maar groter geworden.

1.2 Sterke centrumgebieden dragen bij aan een leefbare en aantrekkelijke gemeente.

Sterke centrumgebieden zijn aantrekkelijk voor ondernemers, inwoners én bezoekers. Ondernemers profiteren van florerende gebieden: ze trekken meer bezoekers. Een goed voorzieningsniveau is aantrekkelijk voor bestaande en nieuwe inwoners van de huidige en nieuwe gemeente(n). De analyses in de Retailvisie laten zien dat helder beleid nodig is om niet af te glijden. Hoewel het momentopnamen¹ zijn, blijkt ook uit de monitor detailhandel van de provincie Noord-Holland dat tussen 1 januari 2019 en 1 januari 2020 de leegstand van de winkelvloeroppervlakte in Heerhugowaard is toegenomen (zie Bij20-682). Sinds half maart staan de omzetten van een groot deel van de fysieke non-food winkels veel verder onder druk door de coronacrisis. Deels omdat mensen minder uitgeven, maar ook omdat consumenten nog meer online zijn gaan winkelen. De verwachting is dat een deel van de consumenten ook vaker online blijft gebruiken na corona. Dat zal betekenen dat het aantal non-food winkels verder zal dalen en de leegstand toe zal nemen (zie ook Bij20-612). De voorliggende retailvisie bevat voldoende handvatten om aan de slag te gaan met compacte en aantrekkelijke verblijfsgebieden als uitgangspunt.

1.3 Er is behoefte aan helder beleid en een actueel toetsingskader voor nieuwe initiatieven.

De regionale detailhandelsvisie geeft niet altijd voldoende handvatten om initiatieven goed te kunnen toetsen. Dat komt omdat de regionale visie het beleid op hoofdlijnen omschrijft. In het toetsingskader kan de uitkomst ook zijn: 'gemeentelijk afweging'. Met deze retailvisie wordt invulling gegeven aan die genoemde gemeentelijke afweging en is beleid specifiek uitgewerkt voor de verschillende (typen) centrumgebieden. Dat schept helderheid bij alle partijen die met retail te maken hebben.

1.4 Deze visie sorteert voor op de bestuurlijke fusie

In deze visie zijn Langedijk en Heerhugowaard samen beschouwd. Ondernemers uit beide gemeenten hebben deelgenomen in het traject en een waardevolle bijdrage geleverd. De visie heeft een tijdspad tot 2025, met een doorkijk naar 2030. De wereld van retail verandert snel, mogelijk nog (veel) sneller door de effecten van corona. In 2025 maken we de balans op en scherpen waar nodig aan. De bestuurlijke fusie van Langedijk en Heerhugowaard valt precies midden in het tijdspad van de visie. Daarom is het waardevol om een gezamenlijke visie op te stellen die tot én na de fusie inzet op versterking van de retailstructuur van de nieuwe gemeente.

1.5 Met een RetailDeal laat de gemeente zien dat ze retail en samenwerking belangrijk vindt.

Het college heeft besloten een RetailDeal te ondertekenen. RetailDeals zijn onderdeel van de Retailagenda. Deze agenda is een programma dat in 2015 is opgezet door het ministerie van Economische Zaken & Klimaat (EZK). Het beoogt samenwerking tussen betrokken partijen - detailhandel, vastgoed, gemeenten en provincies- ten behoeve van de retailsector. Het gezamenlijke doel is het toekomstbestendig en aantrekkelijk houden/maken van winkelgebieden in kernen en steden. Door ondertekening van de RetailDeal verklaart een gemeente actief te werken aan een toekomstgericht beleid voor detailhandel in samenwerking met alle relevante partijen. Centraal hierin staan: duidelijke keuzes, lagere regeldruk en publiek-private samenwerking waar dat noodzakelijk is. De focus van de Retailagenda 2020-2024 ligt op het werken met Kennistafels waarbij 2 hoofdpijlers centraal staan: 1) lokale transformatie en 2) Ondernemerschap, Human capital en nieuwe verdienmodellen. Er zijn intussen 158 gemeenten, die een RetailDeal hebben. Met het vaststellen van de retailvisie Dijk en Waard wordt een belangrijke eerste stap gezet passend in het kader van een RetailDeal.

2.2 Het uitvoeringsprogramma van de Retailvisie zet aan tot samenwerking tussen en met ondernemers en eigenaren.

Met een gemeentelijk retailplatform beogen we de samenwerking in en tussen winkelgebieden te versterken, met als uiteindelijke doel toekomstbestendige centrumgebieden. Er zijn grote en blijvende problemen in de retail, die niet gemakkelijk op te lossen zijn, alle partijen raken en die van alle partijen een bijdrage vraagt. Niets doen is geen optie: dan gaat eigenbelang de

¹ Er is onder andere gebruik gemaakt van Locatus, dit bedrijf heeft alle commerciële voorzieningen in Nederland in beeld. Het betrof voor dit traject een opname uit de zomer van zomer 2019

bovenaan voeren. Samenwerking tussen alle belanghebbenden in centrumgebieden (ondernemers, eigenaren, inwoners en gemeente) leidt tot sterkere centrumgebieden. Dat kan al door het uitwisselen en uitwerken van ideeën en het delen van informatie en kennis over de retail(vastgoed)branche. Samen zorgen we voor groeiend inzicht en succesvolle centrumgebieden in Dijk en Waard. In het uitvoeringsprogramma zijn de belangrijkste acties opgenomen en is ook steeds een probleemeigenaar / voortrekker aangegeven. De gemeente initieert, stimuleert en faciliteert de samenwerking waar nodig.

Kanttekeningen

1.1 Niet alle onderdelen uit het uitvoeringsprogramma kunnen tegelijk uitgewerkt worden.

Het is van belang de onderdelen uit het uitvoeringsprogramma samen met de belanghebbenden te prioriteren en waar mogelijk te koppelen aan andere projecten. Op die manier is het mogelijk de middelen zo efficiënt mogelijk in te zetten. Eind 2020 start in ieder geval een traject in Centrumwaard om met de ondernemers vanuit het perspectief van retail een bijdrage te leveren aan de gebiedsontwikkelingen in Centrumwaard (dit project wordt gedekt uit budgetten van 2020 samen met subsidie van de provincie).

1.2 De effecten van corona voor Heerhugowaard en Langedijk zijn niet in te schatten

Hoewel deze visie een stevige basis vormt voor het versterken van onze centrumgebieden als het gaat om het inkrimpen van het detailhandelsaanbod, zijn de effecten van de coronacrisis niet te voorzien. Landelijk is de verwachting dat 15% van de non-food winkels zal verdwijnen. Met name mode- en schoenenwinkels zullen hard geraakt worden. Dat zijn ook de branches die sterk vertegenwoordigd zijn in onze grootste centra.

Financiële gevolgen

De visie en het beleid zijn vertaald in acties en maatregelen. Hoofddoel daarbij is het behoud en de versterking van de gewenste retailstructuur. De urgentie van samenwerking, de reductieopgave en het maken van keuzes is groot en door de coronacrisis alleen maar groter geworden. De bijbehorende acties en maatregelen zijn opgenomen in het uitvoeringsprogramma. Aan het uitvoeren van dat programma zijn kosten verbonden. Het geld is nodig voor onderdelen van het uitvoeringsprogramma. Het gaat dan bijvoorbeeld om het bevorderen van de samenwerking tussen ondernemers in Dijk & Waard, het bevorderen van de samenwerking tussen ondernemers en eigenaren in specifieke centrumgebieden, maatregelen die bijdragen aan compacte en sterke centrumgebieden en kleine (cosmetische) ingrepen. Waar mogelijk zetten we in op cofinanciering; de provincie Noord-Holland stelt jaarlijks geld beschikbaar in de vorm van subsidies voor toekomstbestendige winkelgebieden (HIRB+).

In het uitvoeringsplan van de retailvisie staat samenwerking centraal. Wij zullen ondernemers en bedrijfskringen (sectoren en/of gebieden) stimuleren en faciliteren om vanuit een samenwerking een aanvraag te doen in het steunfonds Duurzaam Sociaal Economisch Programma. We schatten in dat de kosten voor 2021 circa €50.000 zijn.

Preventief toezicht

- Ja
 Nee

Het bedrag wordt gedekt binnen een bestaand programma.

Communicatie

- De Retailvisie zal na vaststelling gepubliceerd worden via de gemeentelijke communicatiekanalen en er wordt een persbericht verstuurd.
- Bij het ondertekenen van de RetailDeal door het college wordt via de gemeentelijke kanalen gecommuniceerd en wordt een persbericht verstuurd. Afhankelijk van het moment van ondertekenen wordt dit bericht gecombineerd met het bericht over de vaststelling van de visie.
- De deelnemers aan het interactieve traject ontvangen de visie per mail en zijn geïnformeerd over de behandeling in de gemeenteraad in november.

Uitvoering

De Retailvisie wordt aan de gemeenteraad ter vaststelling aangeboden. Daarnaast faciliteren we de verdere versterking van de samenwerking tussen ondernemers in het retailplatform.

Monitoring/Evaluatie

De Retailvisie heeft een looptijd van vijf jaar. De wereld van retail verandert snel. Over vijf jaar wordt daarom gekeken of er aanleiding is om de visie en het beleid aan te passen.

Bijlagenr.	Titel/Onderwerp
Bij20-696	Retailvisie Dijk en Waard. Visie, Beleid en Uitvoeringsprogramma
Bij20-697	Retailvisie Dijk en Waard. Context en Analyse
Bij20-612	Ter informatie: Retail post corona analyse
Bij20-682	Ter informatie: Monitor Detailhandel Noord-Holland 2020

Burgemeester en wethouders van Heerhugowaard,

de secretaris,

de burgemeester,

Advies commissie Stad en Ruimte d.d. 3 november 2020
RB2020081 Retailvisie Dijk en Waard :

Bespreekstuk

Nr.: RB2020081

Voor	Allen
Tegen	---

de Raad van de gemeente Heerhugowaard;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 29 september 2020;

gelet op het advies van de commissie Stad en Ruimte d.d. 3 november 2020;

gelet op het Rijks-, Provinciaal en Regionaal detailhandelsbeleid;

b e s l u i t

1. De Retailvisie Dijk en Waard 2020 vast te stellen.
2. Het college de opdracht te geven de uitvoering van het uitvoeringsprogramma ter hand te nemen.

Heerhugowaard, 24 november 2020

De Raad voornoemd,

de griffier,
G.J. de Graaf

de voorzitter,
A.B. Blase

